

**[„ARMATA NOASTRĂ...”] – de
Mihai Eminescu [15 martie
1883]**

Armata noastră posedă o pletoră atât de mare de oameni speciali, cu cunoștințe profunde, strategice, tactice, fortificatorii, atâta amar de învățătură încât ne mai putem și lipsi de câte unul din ofițerii generali, dovediți buni, dovediți știutori de arta lor.

La urma urmelor nu ne rămâne generalul Călinescu, Serurie, întreg statul major al gardei civice, n-avem armata bravilor „apărători ai independenței”, n-avem „baioneta inteligentă” care face de prisos orice altă baionetă? Există un pericol atât de mare ca general Călinescu și vestitul locotenent – colonel, doctor în drept de la Pisa și prezident Republicei Ploieștilor, să inunde această țară cu lumina cunoștințelor lor tehnice, încât d. Brătianu poate – dacă intrigile sale politice o cer – să creeze altor ofițeri generali o situație care să-i silească a se retrage.

Iată în adevăr ce s-a întâmplat:

Generalul Manu e cunoscut ca unul din cei mai capabili și mai speciali ostași. Ca inspector general al artileriei era pe deplin în rolul său, de vreme ce această armă cere cele mai multe cunoștințe speciale. Nimeni nu se îndoiește că artileria s-a resimțit de activitatea sa, căci ea e arma care s-a distins cu deosebire și în timpul războiului și în timpul manevrelor.

Iată în sfârșit un om care era la locul lui.

Dar pentru ca oamenii să nu rămâie la locul lor există d. Brătianu, care, pe lângă mica providență din cer ce dă oamenilor talent și putere de acțiune, joacă în România pe marea providență a fevruariștilor, a republicanilor convertiți, a doctorilor de la Pisa redeveniți militari, a acelor eroi garibaldiani pe cari istoria-i distinge prin o profundă tăcere ș.a.m.d.

De două ori deja actualul ministru de război a încercat să sape în mod subversiv poziția meritată și cu drept câștigată

de d. general Manu. Întâia oară pare că s-ar fi interpus M. Sa Regele. De astă dată însă – în preziua plecării M. Sale, fără considerare pentru starea de sănătate și de osteneală a monarhului – s-a supus semnăturii sale liste lungi de numiri (66 de decrete cu sute de nume proprii) cari la drept vorbind pun toată puterea armată în mâna d-lui Brătianu și a oamenilor săi.

Tot cu această ocazie de punere în aplicare a legii comandamentelor d. general Manu se numește cap al diviziunii a 8- a, cu reședința în Roman, fiind de mai 'nainte sigur că generalul nu va primi această... înaintare. Căci o înaintare ierarhică este – în alt chip nici d. Brătianu n-ar fi avut curajul să însceneze lucrul – dar o înaintare despre care se știa că nu va fi primită și că generalul va prefera să demisioneze.

Răul de căpetenie care dizolvă la noi orice încredere în stat și în urmă orice încredere de sine însuși, atât de necesară fiecărui om de merit, este politica. D. Brătianu – ajuns din nefericire ministru de război – ignorant în ale războiului, ca și în toate cele, face politică în armată. Pentru a fi recunoscut de d-sa trebuie să fii omul d-sale, trebuie să stai cu d-sa în relații analoge cu cele în care stă Carada cu firma din Strada Nouă.

Până ieri administrație și Parlament erau în mâinile d-sale; prin reforma electorală vrea să puie mâna pe Corpul electoral; prin eligibilitatea magistraturii mâna pe justiție, prin aplicarea legii comandamentelor pune mâna pe armată-încât nu mai rămâne decât un singur lucru: mâna pe Coroană. Cine știe însă trecutul d-lui Brătianu desigur că-l știe capabil și de aceasta. Ar fi păcat numai să nu se 'nece, ca cineva, la mal.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro